

ОБ'ЄКТИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, ЯК НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ ПІДПРИЄМСТВА

Бузінова А.С., Аврамова О.Є.

Національний технічний університет «ХПІ», м. Харків

У зв'язку з розвитком інформаційного суспільства, економіки, впровадження нових технологій і випуску наукоємкої продукції інтелектуальна власність і нематеріальні активи стають однією з найбільш важливих складових частин активів підприємства. Як правило інтелектуальна власність в процесі економічної діяльності підприємства виступає в двох основних формах: як внесок в статутний капітал підприємства або "Нематеріальних активів" в господарській діяльності підприємства. Ці об'єкти відбиваються у балансі підприємства.

Об'єкти інтелектуальної власності є нематеріальними активами підприємства. Нематеріальні активи — це винаходи, корисні моделі, промислові зразки, товарні знаки, матеріальним виразом прав на яких є документи виняткового права: патенти і свідоцтва про реєстрацію. Нематеріальними активами є також права на ноу-хау, права отримані в результаті покупки ліцензій у патентовласників. Нематеріальними активами можуть бути програмні продукти, програми для ЕОМ і бази даних.

Всі вище перелічені об'єкти можуть мати цінність і не малу, що залежить від розмірів бізнесу, в якому смороді використовуються і ступеня впливу цих нематеріальних активів на грошовий потік. Важливою частиною нематеріальних активів підприємства є репутація фірми або «гудвилл», так це поняття визначається в зарубіжному праві.

Оцінка ринкової вартості об'єктів інтелектуальної власності і інших результатів інтелектуальної діяльності дозволяє: збільшити ринкову вартість компанії в сукупності з іншими її активами; оцінити розмір матеріального збитку, у разі незаконного використання об'єктів інтелектуальної власності третіми персонами; виділити додаткові активи, що мають самостійний комерційний інтерес для третіх осіб.

Таким чином, об'єкти інтелектуальної власності, включені до складу нематеріальних активів підприємства, сприяють його процвітанню і функціонують як повноправні об'єкти власності. Крім того, використання у господарської діяльності об'єктів інтелектуальної власності свідчить не тільки про високий рівень і спрямованість підприємства, але і про стан розвитку інформаційного суспільства України.